

Ogersko pa 42%. Treba bo Ogrom tudi zabičati, da bolje gledajo na živinsko kugo v svojih deželah. Vsled njih nebrižnosti se zatrosi večkrat pri nas kužna bolezen in zaprta je meja in sejmi v našo veliko škodo. Velik nedostatek je tudi, da se v takih slučajih zaprejo sejmi celega okraja, mesto, da bi se pod varstvo dela samo okužena živina in njen posestnik.

Tudi šolski zakon potrebuje preosnove. Šole za kmete morajo se drugače uravnati, kakor za meščane. Na deželi naj se uvede 6letni redni šolski obisk in pa nedeljske šole. Da pa bodo naši poslanci s tem večjim uspehom delovali, treba da postopajo skupno v posebnem jugoslovanskem klubu. —

Katoliško-politično društvo zahvali gosp. poslanca za njegovo neumorno delovanje v državnem zboru, mu izreče popolno zaupanje, ga prosi, da še prevzame težko breme državnega poslanstva in da vstopi v jugoslovanski klub. Gospod poslanec obljubi prevzeti poslanstvo v prid našemu narodu in sebi v nekako radost, da v prihodnji državni zbornici gleda tiste v ponižanosti, katere je moral toliko let gledati v njihovi oholosti — poražene nemške liberalce.

Nato prevzame besedo gospod dr. Jurtela, deželni poslanec, ter nam navede razloge zopetnega vstopa deželnih poslancev v deželni zbor in razjasni, kako da je došel gosp. Robič v deželni odbor. Občudovali smo veliko spretnost in taktiko naših deželnih poslancev. Zborovanje se je zaključilo s trikratnim živio - vsklikom na svetlega cesarja.

### Ustanovni shod katoliško-političnega društva na Teharjih.

Pretekla nedelja je za nas imenitna, pa tudi zanimiva. Ustanovili smo katoliško politično društvo. Ko v lepih prostorih gospoda Cajhna, ki so bili polni, čast. gosp. J. Kržišnik navzoče pozdravi v imenu »Slovenskega Gospodarja« in prebere tri telegrame, zasliši se glas: »Ne bode nič, celjski socialisti so tu in mnogo jih je«. Gosp. Kržišnik kot načelnik osnovalnega odbora se tega ne ustraši in otvori zborovanje ter začne poročati, kako in zakaj smo zasnovali katoliško slovensko politično društvo. Že so se razlegali klici celjskih, ne štorskih socializtov: »Volimo predsednika!«. Ker č. g. Kržišnik tega ne privoli, nastal je šunder, da se je potem zborovanje moralo za nekaj časa prekiniti. Nekateri socialisti so si vendar dali dopovedati, da so se blamirali, ko hočejo, da bi glasovali in govorili, kakor na navadnih splošnih volilnih shodih, ko vendar mi ustanavljamo svoje društvo in bomo imeli kesneje razgovore društvene o volitvah, pri katerih smo jim hoteli dati besedo tudi njim, če bi bili pametni. Gospod Kržišnik se je z njimi nekaj časa prijazno pogovarjal, pa pri teh ljudeh je vse »bob v steno«.

Ker so socialisti uvideli, da so v ogromnej manjšini in da ne opravijo nič, zgubili so se v drugo gostilnico, k nemškemu Kustru; samo jeden ni hotel iti z njimi, če prav so ga silili. A ko jim je bilo jamčeno, da se mu ne bode nič zalega zgodilo, odšli so mirno. Potem je gospod predsednik dorazložil društvena pravila in namen, in vpisali so se do malega vsi navzoči. Na to smo volili: za načelnika: J. Kržišnika; za namestnika: župana Rebova; ta tajnika: obč. tajnika Preskerja; za knjižničarja: nadučitelja Vrečerja; za blagajnika: Šusteriča; za odbornike: Škrjanca, Cajhna, Ant. Štora in vrlega delavca Ant. Koštomaja. Urejamo že bralno sobo, kjer so na razpolago vsi pošteni slov. listi.

Potem smo oživili podružnico sv. Cirila in Metoda in volili nov odbor: J. M. Kržišnik (načelnik), Rebov,

Vrečer (tajnik), Presker, Tlakar, vrli delavec Arbanas itd. Med tem pa je gospod Hribar iz Celja izpregovoril nekaj besed za Ciril-Metodovo družbo. Ko smo dokončali, so pa prišli že spet celjski delavci nazaj rogovilit. Zaključili smo torej zborovanje. Rogovileže je pa hišni gospodar, krčmar Cajhen prav vrlo sprejel: »Če ste pošteni, mirni ljudje, dobrodošli; če pa ne, pa nimate prostora v mojej hiši. In vedite, da je med nami nam vsem vladar in gospod Bog«. Odgovorili so z zasmehovanjem in takoj, ne vstopivši, odšli.

Ostali smo se razgovarjali še dalje časa in vsi smo bili jedini v misli, da so nam socialisti z brezumnim početjem prav zelo ustregli. Deset izvrstnih govorov ne bi bilo naših ljudi toliko v dobrih načelih utrdilo, kolikor jih je njih rogovilstvo. »Kaj bi bilo, glasililo se je z vseh strani, kaj bi bilo, če bi ti ljudje, ti socialisti krmilo in moč dobili v roke!«

A ti novo društvo teharsko, napreduj krepko, zmaguj vse težave, kakor si krasno zmagalo v prvem boju! A vi moške teharske fare, pristopite vsi, kateri še niste, k društvu, da se boste v njem učili svojih pravic, da se boste vzgajali v javnem življenju!

## Cerkvene zadeve.

### Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Za Mohorjevo družbo sta zimski in jesenski čas najbolj imenitna, zakaj oba sta jej časa žetve. V zimskem času sprejema vnovič ude in njihove letne darove, v jeseni pa jim za to podaja novo duševno hrano; če gre vse po sreči, veseli se najpoprej družba družbenikov, pozneje pa družbeniki družbe. Naj bi nastoplo leto prineslo prav obilo medsebojnega veselja ob obeh teh znamenitih časih! — Zato se po svoji navadi obračamo zdaj do vseh Slovencev in Slovenk ter jih vabimo pristrčno, naj se zopet pridružijo naši vseslovenski družbi, da se nas zopet nabere na tisoče in tisoče. To bode vsemu narodu v srečo in čast, ter ga bo tudi prijetno osvitljalo pred unanijim svetom. Po skupni molitvi se bomo udeleževali nebeskih dobrot, iz družbenih knjig pa zajemali lepe nauke, kateri nas bodo izobraževali ter nam krepili duha. Res, goldinar dati je marsikomu težavno, a resnica je tudi, da si ga kateribodi vsaj desetkrat prihrani potem, ko mu nove knjige napravljajo pošteno razvedrilo in veselje; lepih naukov v njih pa celo ne moreš preplačati nikdar, ker ti koristijo za čas in večnost. Torej le kmalu se oglasite (če se še niste) pri gg. poverjenikih in kolikor le mogoče naj vas pristopi še novih! Verjemite, da vam ne bode žal! Preč. gg. poverjenike in druge rodoljube pa prosimo prelepo, da bi ne opešali v svojem izkušenem, trudoljubnem delovanju za družbo. Z njihovo pomočjo upamo, da bo družba sv. Mohorja, če ne morda tam pa tam še narastla, vsaj vstrajala na svoji dosedanji višini. Zlasti v obmejnih krajih naj bi le še naraščala!

Knjige izidejo iste, kakor jih napoveduje družbeni »Glasnik«: 1. »Zgodbe sv. pisma«. IV. snopič. »Zgodbam« je namen, Slovence bolje seznaniti z božjim razodetjem in nauki sv. pisma; močno želimo, da pridejo v sleherno slovensko družino. Dozdaj izšli 3 snopiči se še dobé vsaki po 50 kr.

2. »Sveti rožni venec«. Knjiga obsega na 20 polah pouk o rožnem vencu in njega bratovščinah, vrhu tega pa še celoten molitvenik. Nemški izvirnik so ob svojem času priporočali rajni briksenski škof Vincencij Gasser tako-le: »Ta knjižica je kaj pripravna, da pobožnost sv. rožnega venca srcu omiluje, častitljivo rožnovensko

bratovščino vrlo prikupuje, rožni venec sam pa s pravo pobožnostjo in z velikim duhovnim pridom moliti uči. Da bi knjižica le našla pôt v vsako krščansko družino, rožni venec pa postal vèz, katera jo objema in veže na veliko božjo družino, sveto katoliško cerkev!

Dodali smo knjigi ob koncu še rožnovenske pesmi iz cerkvenih dnevnic, katere je poslovenil pesnik č. g. A. Hribar, in pa najnovejšo okrožnico sv. očeta Leona XIII. o rožnem vencu. Kdor želi ta molitvenik prejeti lepo izvirno vezan v platno z rdečo obrezo, naj dodá 40 kr., kdor pa v usnje z zlato obrezo, dodaj 60 kr.

3. »Poljedelstvo«. I. del. Ta knjiga, ktere I. del je že dogotovljen ter obsega 9 pól z mnogimi slikami, bode gotovo dobro služila našim poljedelcem, zanimala pa tudi druge.

4. »Srbi in Bolgari.« Kmalu izgotovimo tudi to knjigo, ki bo olepšana z mnogimi podobami.

5. »Slovenske Večernice v pouk in kratek čas.« 50. zvezek. To bodo najobširnejše »Večernice«, kar jih je kedaj izdala Mohorjeva družba. Prinesle bodo obširno povest iz družinskega življenja: »Boj za pravico«, katero je spisal Fr. J. Milovršnik.

6. »Koledar družbe svetega Mohorja za navadno leto 1898.« Ravnokar sestavljamo berilo zanj, in seveda želimo, da bi bilo raznovrstno in zanimivo. Zato pa prosimo vsestranske podpore naših gg. pisateljev, zlasti priznanih pripovedovalcev in pesnikov. Vsakoletni »obolus« je od vsakega pisatelja si družba poželuje tako, kakor lačni človek vsakdanjega kruha.

Da bomo mogli pričeti z imenikom o pravem času in tudi zvedeli število knjig, koliko jih imamo natisniti, prosimo, da se nam pošljejo vpisovalne pôle gotovo do 5. marcija. — Konečno vse častite družnike prijazno opomnimo na družbina določila, da se le tisti šteje za družnika, ki o pravem času, t. j. do 5. marcija, družbi pristopi in da morajo neudje za letne knjige plačati kakor po knjigarnah 3 gld. 50 kr. Posamezniki, ki knjige posebej sprejemajo, morajo dodati 20 kr. za upravne troške pri razpošiljavi knjig. Bog blagoslovi skupno naše delo v gmotni in dušni prospeh slovenskega národa!

V Celovcu, dné 25. januvarija 1897.

Odbor.

## Gospodarske stvari.

### Kmetje, pozor!

Po sklepu osrednje komisije za uravnavo zemljiškega davka in po sklepu deželne komisije za revizijo zemljiško-davčnega katastra se je sestavil nov vrstilni tarif čistih dohodkov od orala na Štajerskem, ter se poslal občinam na pogled.

Iz tega vrstilnega tarifa je razvidno, za koliko se je čisti zemljiški dohodek v kakem okraju znižal. Črne številke kažejo prejšnji, rdeče pa novi vsled revizije nastavljeni dohodek. V obče se je čisti dohodek znižal, tako n. pr. v mariborskem okraju za 40.000 gld., približno toliko, kolikor znašajo okrajno-zastopne doklade. Pri goricah je padel skoro za polovico. Ta zasluga gre našem vrlemu poslancu in dež. odborniku gosp. Robiču.

Tudi po drugih okrajih se je v obče čisti dohodek znižal, zato bo tudi manjši zemljiški davek. Ako pa kdo meni, da v njegovem okraju je tudi novo odločeni čisti dohodek še previsok, utegne si še zdaj pomagati. Kajti zoper na novo odločeni čisti dohodek mogoč je do dné 28. februarja rekurz na deželno komisijo za revizijo zemljiško-davčnega katastra v Gradcu. Pravico rekurza pa imajo le občine, potem iz občinske zveze izločene graščine in tisti posestniki, ki plačujejo

najmanj šesti del vsega zemljiškega davka v občini. Torej župani in kmetje, pozor!

### Obč. predstojniki, ganite se vendar!

Dne 28. februarja poteče obrok za reklamacije proti tarifom, ki jih je sklenila deželna komisija in ker so se tarifi premalo znižali, je potrebno, da občine nemudoma protestirajo.

V mariborskem okraju je tak-le tarif:

| Travniki:    |       |       |      |      |
|--------------|-------|-------|------|------|
|              | I.    | II.   | III. | IV.  |
| poprej: gld. | 24:50 | 18:50 | 17:— | 9:50 |
| zdaj: »      | 17:—  | 17:50 | 16:— | 9:—  |

| Njive:       |       |       |      |      |
|--------------|-------|-------|------|------|
|              | I.    | II.   | III. | IV.  |
| poprej: gld. | 17:50 | 14:50 | 8:50 | 4:75 |
| zdaj: »      | 16:—  | 13:—  | 7:75 | 4:25 |

Za vinograde se je znižalo 40:9 %. Pritožbe naj bi se nekako tako-le napravile:

Visoka deželna komisija za uravnavo zemljiškega davka

v Gradcu.

Podpisana občina se pritožuje, da so se davčni tarifi za njive in travnike premalo znižali, ker pri sedanjih gospodarskih razmerah in slepo nizki žitni ceni ne prinašajo toliko čistega dohodka, kakor je v tarifih razglashene, in zato prosimo, da se vsaj pri njivah in travnikih tarifih vsaj še za 20% znižajo.

Županstvo N.... dne .... 1897.

(L. S.)

N. N., župan.  
N. N., obč. svet.  
N. N., obč. odb.

**Sejmovi.** Dne 22. februarja v Braslovčah, pri Sv. Filipu v Veračah in na Teharih. Dne 24. febr. v Arvežu, Kozjem, Ločah, Rogatcu, na Laškem, Vidmu, v Vildonu in Slov. Bistrici. Dne 25. febr. v Sošanju in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

## Dopisi.

**Z Dobrne pri Celju.** (Nemska gostija.) Dne 20. prosinca je bila krasno okinčana naša farna cerkev; bila je namreč poroka novega zdravnika radgonskega, g. Kamniker-ja z gđe. Kristino Orosel-ovo. Naši mladeniči so ugibali že več tednov poprej, kako naj spodobno in povoljno proslavijo nek daj slovensko, marsikomu prav »dobro« znano rodbino največjega bogataša dobrnskega, ki je vsem faranom »podpora« in prvi »gmeinde-rot« v našem slovenskem obč. odboru. In kaj so ukrenile te pametne glavice? Sinovi sicer zavednih slovenskih kmetov Božnika in Plačan-a, kakor tudi Blažičev in celó Brezlanov sin so postavili velikansk slavalok tik občinske hiše v čast novoporočencema. Izza slavaloka so vihrale zastave, posebno dve trobojnici, kateri so si pa omenjeni fantje najbrže naročili naravnost iz blaženega »rajha«. Tudi ona tri dekleta, ki ste darovale dve noči in dva dneva ter spletale vence za slavalok, smete ponosne biti na svoje delo! — Da, pač res se je mogel oni mladenič, ki je prišel iz Šaleške doline obiskat svojega znanca in videl to vaše delo, začuditi: »Ali so že izgubili vso domoljubnost ti mladiči, da napravijo tako šramoto svoji fari zavoljo nekaj krvavih krajčerkov in nekaj požirkov vina?!« — Toda čast vsem drugim fantom, ki niso hoteli sodelovati, češ, svoje domovine pa ne bomo prodali, naj nam še ponuja znani »Südmarkovec« kolikor hoče! Tudi zavednih Slovencev še imamo pri nas!